

Sy-li spěwał,
Pilnje dželał,
Strowja ēe
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw spróeny
Napoj mócný
Lubosé ma;
Bóh pak swérny
Přez spař mérny
Čerstwosć da.

Njech ty spěwaš,
Swérnje dželaš
Wśedne dny;
Džen pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočn ty.

Z njebjes mana,
Njech cí khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokrew ēe!

F.

→ Sserbske njedželske lopjeno. ←

Wudawa ſo kóždu ſobotu w Ssmolerjez knihiczhczeřni w Budyschinje a je tam ſa ſchtwórlétetu pſchedplatu 40 pj. doſtacž

9. njedžela po ſvjatej Trojizy.

Lut. 16, 1—9.

Pſchirunanie wo njeprawym ſaſtojniku njeje tak cžežke, kaž ſo ſda. Dokelž mamý wot ſadžerzenja tuteho muža, jako widžesche, ſo ſo jemu jeho ſaſtojñtwo woſmje, neschto wuſnyež, ſu někotſi prózu nałożili, woſebje ſ powołanjom na hinaſche woſnajenje abo hospodařſke wobſtejnoscze do- poſkaſacž, ſo mějſeſche wón wěſte prawo, doſznikam, to by potom tak wjele bylo kaž najenkam ſwojich knježich ſublów, džel wuczinjenych pjenjes ſpuschczicž, haj ſo wón ſ tym dobre czinjeſche, ſchtož bě předy ſlē ežinił, wjazy wot nich ſa ſwoje lepsche žadawſhi, hacž bě ſdobne. Ale to by tola wuloženie bylo, pſchecžiwo kotrejuž wjele ręczi. Woſmjemysli te ſłowa, kotrež tu ſteja, dha hinał prajicž nje- mōžemy, hacž ſo tutón cžlowjet, kaž bě dotal ſwojeho knjeſa ſ pſchecžinjenjom jeho ſublów ſhebał, tak na wſchém konzu, ſo by ſebi pſchecželow cžinił, hisheče ras ſlóſcž wo- beńdze k ſchłodze ſwojeho knjeſa. Hdyž na to rěka: A tón knjeſ poſhwali teho njepraweho ſaſtojnika, ſo wón běſche mudrje ežinił, dha tón knjeſ njeje naſch knjeſ Jeſuš, ale ſaſtojnikiow knjeſ, a tón jeho njepoſhwali jeho nježwěr- noſcze dla, dla teje jeho džé ſe ſlužby cžerjesche, ale jeho poſhwali jeho mudroſcze dla. Nicžo dobre na tymle mužu njebe, kíž žaneho ſwědominja njeſeſche; ale jene dýrbi ſo pſchidacž, ſo je ſo tón ſlóſnik na ſwoje waſchnje k ſwo- jemu wuzitkej mudrje ſadžeržał. W ihm naſtupanju móža a dýrbja džecži ſwětla wot tuteho džescža ſwěta

wuſnyež, kíž ſebi ſwoj pſchichod wopomni a ſawěſczi, kaž doſho bě k temu ſhwile.

Wopomnicž ſwój pſchichod, to ſo tež džecžom ſwětla ſluſcha, tak doſho jako ſo dženža praji. Niz kaž měli my ſo duchej bojoſcze wodžicž dacž. Pſchecžiwo temu ſteji: Njeſtarajcze ſo wo jutſiſchi džen, . . . doſcž je, ſo ma kóždy džen ſwoju wobcežnoſcž (Mat. 6. 34). Ale kaž dýrbimy ſo cžežkých myſłow ſdalowacž, tak tež lohkich myſłow, kotrejmiž je prajene: Cžlowjekej je poſtajene junu wumrjecž, potom pak to ſudženje (Hebr. 9. 27). Pſchetož my ſami ſwoji knježa njeſmy. Saſtojnizy jeneho wyschſcheho ſmy, niz wjazy a niz mjenje. Njech ſy tak njewotwiſny wot ludži, ſo ſebi njetrjebaſh wot nikoho nicžo prajicž dacž, jedyn ma cži tola pſchikafacž a žada ſebi wot tebje wot- molwjenje. S Božeje hnady ſym ja, ſchtož ja ſym, japoschtol pſche, a my derje na tym cžinimy, cžělo a duschu, wſchě ſtawy a možy cžela, wſchě dary a myſze dusche, ſwoj cžaž, ſwoje ſublo, ſwoj ſtaw a hamt a ſchtož- fuliž hewał mamý, ſa wot Boha nam doverjene puny ſpoſnacž, ſ kotrejmiž bydmy wikowali k cžescži teho knjeſa, doniž ſo nam njeſchivoła: Cžin rachnowanje wot ſwojeho ſaſtojñtwo. Saſtojnizy ſmy, niz wjazy a niz mjenje. Njeje-li tebi wjele ſpožczené, dha tola mało. Na ſwěcze njech je wulkı roſdžel, hacž je něchtó ſhězor a kral abo niſki robotny muž, hacž něchtó we woſebnym hrodze bydli abo we ſlomjanej ſhězzy, hacž něchtó milijony wobſedži abo dýrbi ſ kóždym kroſhikom ſicžicž, — Bóh tón knjeſ ſo ſa tym njeprascha, ale jeno ſa tym, hacž budzemy ſwěrni

namakani. A schtož wyschische semiske węzy nastupa, kaž strwoścž czela abo hnadny čaž, halle prawje, schtož najwyschische duchowne a njebjeske kubla nastupa, dha tu s zyla žane rosdżelenje njeje, ale wschitzh ſu abo móža s najmienšha bhež jenak wyżoko wobhnadženi ſastojnizh. Hdjž paſ je temu taſ, kaſ mohli potom ſaſlepjeni bhež a ſwoj pschichod a hodžinu wotrachnowanja njewopomnicz? Kaſ hdj bhechmy dyrbjeli w ſchpihelu tuteho njepraweho ſastojnika ſami ſwoje ſnamjo wohladacz? — Wón ſebi žane wopacžne nadzije njecžini. Wón ſo njetroschtuje, kaſ ſo ſo mi hiſhče poradži, někaſ pschelēſcz. S połnej węſtoſežu ſebi praji, kaž w tu khwili ſteji, wostanje mi jeno mothka k dželu abo proſherſki ſij. Ale tamne dže psches jeho móz, tole psches jeho hordoscž. Dha wſchaſ njeſadweliue, wjele bóle ſ meroſ a ſe ſtrosbym pschemyſlenjom wupucž pyta ſ tuteho częſzna. — Wjele jich je, kotsiž ſo ſwojego pschichoda dla ſtrachnje mola a bludža. Woni ſo žaneho czlowiskeho ſudneho dnja bojecz njetriebaja, duž tež ſo Božego ſuda njeboja, dokelž ani ſebje njeſnaja a ſwoje wulke ſkomdženja a pschestupjenja ani ſwiateho a praweho Boha njeſnaja, kiž ſo ſa ſmęch męcz njeda a hroſy ſchtraſowacž tych, kotsiž jeho kaſnje pschestupuja. Duž ſnadž hižom wo nich ſudne pižmo placzi: „Na wasy waženih a lóžki namakany“, a ſekera móže hižom drjewu pschilozena bhež, kotrež žaneho dobreho płoda pschinjeſlo njeje. By to potom mudroſcz byla, ſe ſaſlepjenymaj wocžomaj taſkemu ſwojemu pschichodej napschecžiwo hicž? Ssud, luby czlowicze, wopomí, wopomí ſud poſledni!

S wopomijenjom ſwojego pschichoda paſ czinjene njeje, džecžom ſwetla ſo tež ſluſča, ſebi ſwoj pschichod ſawęſcžicž. Njeprawemu ſastojnikie bórſy něſchtō pschipadnje, kaſ by ſo ſchikowanje ſastarał. Pschecželow chze ſebi hiſhče rucze dobhež, kiž bhechu jeho do ſwojich domow pschijeli, hdjž budže mot ſwojego ſastojnſta wotkadženy. A na měſce ſo na wuwiedženje ſwojego myſkle poda. To jeho njeſtara, ſo ſo tutón wotthyknjeny kónz jeno ſ nowej njeprawdoſczu dozpiež hodži. Kóždy hrédk je jemu prawy. Bjeſe wſchego ſhablania a ſkomdženja czini, ſchtož je ſa niſne ſpoſinal. To bě jeho mudroſcz, ſjenocžena ſ wulkej njeduſchnoſczu.

Prawa mudroſcz sprawneje wutroby dyrbj ſaſhed tobu wobſteji, ſo bhechmy ſaſlepjeni, ſo bhechmy ſbóžni byli! Nasch ſenjew pschirunanju pschistaji: „Czincze ſebi pschecželow ſ njeprawym mammonom, ſo woni, hdjž w tradacze, waž bhechu horje wſali do węcznych hétow.“ S tym drje je nam na jenym pschikkadze poſkaſane, kaſ mamy ſebi pschichod ſawęſcžicž, kaž doſlo ſo dženža praji. Pjenjesh ſluſcheja bjes dwela do tych węzow, nad kotrymiz mamy ſo jako ſastojnizh Boži wopokaſacž. Móžno njeje, ſebi ſ nimi njebježa ſupicž abo pschistup do nich. Ale móžno je, ſ nimi pschecželow ſebi dobyč, kiž bhechu naſ junu ſ wjeſzelom witali do węczneje domiſny. Žane lepſche wužiwanje tych ſamych njeje, hacž ſo ſ nimi nad ſwojimi niſnu ezerpjazym bratrami ſmilicž. Taſko byla ſo jemu ſamemu taſka luboſcz wopokaſala, chze naſch ſenjew to po ſwojim ſluſjenju wobhladacz.

Mudroſcz je, hdjž wopomnimy,
So je tu wjcho ſachodne,
A ſej kubla hromadžimy,
Kiž nam ſmijercz wſacž njemóže;
Na njebježa hladamy,
Hdjež je poſkoj ſa duſche;
Jow ſo na to prózujemy,
So tam ſbóžnoſcz herbujemy.
Hamjeni.

Z. w Khw.

Czín rachnowanie!

Czín rachnowanie, czlowjecze! —
Spomí na te khotne ſłowa,
Hdjž Bóh psches ſmijercz do węcznoſcze
Cze junu psched ſud wola.

Tam ſhoniſch, kaſ by naſožał
Sſwój hnadny čaž, ſchto wužywaſ,
Žně potom ſa tym budža.

Praj, ſchto psched tobu wobſteji,
O Božo ſwiaty, prawy?
Pſched twojim ſudom ſaſudži
Wje wulki hréch a mały.

Ota wjele tykaž praschenjow
Tam hréſchnik nima wotmolivow,
Hréch kóždy jeho tama.

Mi hnadu pschiswol ſa prawo,
Wſchë moje winy wodaj;
Ja na kſciž Chrysta ſložam ſo,
Mi jeho prawdoſcz podaj.

Hdjž duſcha tule draſtu ma,
Te wužiſczena mot hrécha,
Tej njebjo węſte budža.

Spožcž jeno, ſo jow na ſwécze
Ja czinju twoju wolu,
So tebi ſwyczežu ſwienjenje,
Twój bhež a wostacz ſwolu.

Njeſch mi twój Duch je ſ wodžerjom,
Dha wobſteju psched ſudženjom
A ſměju ſ hnady ſbóžnoſcz.

K. A. Fiedler.

Szwerny hac̄ do kmjercze.

Sa czaſ ſromſkeho khěžora Juliana Apostata, fiž, runjež bě w křeſćijanskej wěrje wocžehnjeny, poſdžischo tola wſchě možh napi- naſche, ſo by křeſćijanstwo we ſwojim kraleſtwje ſwukorjeniſ a temple pohanskich bohow ſažo natwaril, bě pobožny biskop Marczin ſ Aretihi ſiwy. Khěžor, hněwny dla wuprōſdnjenja pohanskich božich ſlužbow, kě p'chifaſał, ſo ma biſkopowa woſada roſpadnjeny templ ſe ſwojimaj rukomaj ſažo natwaric̄, a ſchtóz by ſo ſarjeſt, měl ſo na měſeče ſkónzowac̄.

Nastróženi křeſćijenjo poſluchachu. Taſo paſ jich biſkop ſ křutnymi ſlovami dla jich małowěry a jich bojoscze pſched ſudžimi kwarjeſche, cziſnymchu ſ wjetſcha wſchitzh hamor a ſopatku do ſuta a praſachu, ſo chzedža radſho wumrjec̄, dyžli dale na templu twariež.

S hněwom wſchón ſapyrjem dla tuteho pſhеcziwjenja pſchi- křwata khěžor ſam. Wón bě mudry doſč, ſo na měſeče ſpóſna, ſo je biſkop Marczin duſcha tuteho pſhеcziwjenja a ſo by, hdy by jeho pſhеcziwjenje na někajke waschnje ſlemic̄ možl, ſ tym tež zyle město dobyl. Taſ dha biſkopej da k ſebi pſchińc̄. Njebojaſny ſtupi Marczin pſched křežora a wſna ſo teho ſjawnje a ſprawne, ſo je wón ſwojich wožadnych naſabil, ſ twarjenjom pſhеſtač.

„Derje,” džesche khěžor, „ja ſ tobū pravowac̄ nočzu; pſhetož ja czeſču twój wótry duch a twoje czeſne mieno. So paſ bych ſ najmjeñſha na ſdacze prawo wobkhowaſ a khěžorowu naſaženu naſladnoſez ſažo poſtaſil, wſmi tutón ſamjeň tam a donjeſ jón k templej, a na to móžech ſwobodny ſwoje pucze hic̄.“

Marczin paſ ſo njehibaſche. „Moje ſaſtojñſtwo“, wón wotmolwi, „mi kaže, Bože kraleſtwwo twariež, niž paſ ſamjenje ſa templ twojich wopacžnych bohow pſhinoſchowac̄.“

„Ty ſy,“ pocza khěžor ſažo, „kaž praſa, bohaty muž. Duž wſmi wot ſwojeho ſamoženja jeno pjenjež ſa templowu twar a ja cze pufchęzu, hewaſ maſch kmjerc̄ poczeſpic̄.“ — „Duž moř mije, khěžorje; pſhetož ja ſym w twojej možh; moje pjenjeſh paſ ſluſheju mojemu ſnjeſej Křiſtuſzej. Taſ možl ja tajku ſloſcz czińc̄, jemu to, ſchtóz je jeho, wſac̄ a jo twojim pſhiboham dac̄?“

„To je tola jeno pjenjež, Marczino, dopomú ſo! Wo twoje ſiwenje ſo jedna!“

„Hrěch to je, khěžorje, ſchtóz ſebi wote mnje žadaſh, a tu je wo moju ſbóžnoſez czińc̄. Tu žane pſhemýſlenje njeje. Njech twoji ſatojo pſhifupja, ja ſym hotowy.“

„Né, Marczino, ja chzu czi ſiwenje ſdžeržec̄, pſhetož twoja křrobloſcz ſo mi lubi. Tu něko moje poſlednje ſlowo. Wſmi wot tuteho wyrucha ſ ruki mojego njewolnika jeno ſornjatko a czińn je do woporneje mjeđeñz pſched ſnamjenjom tuteho Boha! Czińn jo a ty móžech pſchi tym wěric̄, ſchtóz chzesch. Czińn to mi k luboſczi a ty ſy wužwobodzeny a móžech předowac̄ a wužic̄, ſchtóz chzesch. Šapowesch ſo paſ tež něko, dha dyrbischi hřichče dženža thřazkřočnu kmjerc̄ czeſpic̄.“

„Ty praſiſch,“ Marczin džesche, „ſo je to jenicžke ſornjatko. Ta paſ czi praſu, ſo by tuto ſornjatko, fiž ja na tutym nohežu ani nječju, we wěčnoſezi na mojim ſtředomiu ſažo czeſka hora ležala. Né, lutuj ſwoje wabjenje a hroženje, ja twojim Boham tola njewopruju.“

Tuljan ſhěwom ſakhadžesche. Wón chyzſche biſkopowe pſhеcziwjenje na kózde waschnje ſlamac̄. Duž jeho po jeho pſhikafni ſwuzlětachu, ſ mjeđom namasachu a jeho k ſtolpej pſhewjasachu; bóry pčzoły a druhe pſhekafanzh jeho ſalachu. To dyrbischi, kaž khěžor měnjeſche, jeho pſhеcziwjenje poraſhež.

Wſcho podarmo! Maſajtra bě ſo Marczin wudychal. Khěžor paſ ſ měſta pſhewinjeny džesche.

S tajkimi woporami bu naſcha zyrkej twarjenia a ſ tajkimi woporami ta wéra roſſchérjena, ſotruž dženžniſchi džen něchtóžkuli taſ lohkomyſlne wot ſo czińnje.

Budź tež w małym ſwerny!

To je ta prawa luboſcz, ſwera,
Kíž Křiſta twjerđe džerži ſo
A ſbóžnu radoſcz ſ teho cžera,
So ſ nim ma Bože kraleſtwwo,
Hdžez Bohu ſluži poſornje
W dracze Křiſta prawdoſcze.

A tuta ſlužba ſwědomniwa
Ta ſwerny tež w małym je,
Hdžez pſchego křutnje na to džiwa,
So Boże woko njedremje,
Kíž wiđi ſóždu malinku
A ſnaje wſchitku njeſwěru.

Duž ſwucžui ſo tež w małym, duſcha,
Najmjeñſich hřechow hladaj ſo;
Cži poſluchac̄ ſo ſwěru ſluſcha
Tež w malicžkoſczach, křeſćijano!
Hdžez w ſnadnym ſwěru naſułny,
Dha we wulſim tež ſwerny ſy.

Hdžez ſo ty hrubych hřechow paſeſch,
So njebi haňbu cžiniſ ſej,
A mjeñſche brachi njewottſchaſeſch,
To hiſhčeze žana ſwera njej;
Tež luboſcz Boža njeje to,
Kíž jeno k Bohu džerži ſo.

Schtóz paſ ſo Bohu poſhwyczuje
A ſhodži jeno ſ Jeſuſom,
Tón wot ſebje wſcho ſwotſtorkuje,
Schtóz ſkód ma někaſ ſa hřechom;
Wón we wſchém haji Křiſta czeſč,
Chze ſwoju duſchu k njebiu wjeſč.

O duſcha, pytaſ tule ſwěru,
Kíž ſo tež w małym wosjewja,
A ſ poſluſhnoſežu, ſiwej wěru
Sso Bohu daj do ſluženja,
Hac̄ junu tebi rjeſnje ſo:
Pój domoj, ſwerny wotrocžko!

K. A. Fiedler.

Pſhekupz, kiž wſcho ſwoje ſamoženje ſhubi.

Tobiaš Kießling, bohaty pſhekupz w Nürnbergu, běſche wo- ſebje pobožny muž. W bohatym domje rodžený a tež poſdžischo ſamožith, bě wón paſ tola jara jednorje ſiwy. Husto by na ſwojich puczowanjach na wili pſhifupduju jeno ſchleužu mloka wupil abo jenicžke wobli jeſko ſe ſuchim křlebom ſjedl, by paſ pſchi tym wſchudze ſa dobre wěžy bohacze dawaſ a ſchule, zyrkwie a křetownje twariež pomhal. Taſ dha budžiſche wocžakowac̄ bylo, ſo by Boh tuteho pobožneho muža pſchede wſchém druhimi tež ſwonkownje ſohnoval. Ale Bože pucze ſu džiwnie a zyle hinaſche, hac̄ ſebi my pſhejemy a žadam.

Czeſka franzowska wójna pſched 100 lětami tež woſebje pſhekupzam wulku ſchodus pſchinjeſe a pſchede wſchém ſo tehdj placžiſna papjerjaných pjenes pomjeñſhi. Taſ dha ſo ſta, ſo tež Kießling wſcho ſwoje ſamoženje ſhubi. Ssam ſa ſo wſchaf budžiſche ſo lohko do ſwojeje křudoby naſakal; hac̄ naajbóle paſ jeho to bolesche, ſo běchu tež někotſi ſi jeho pſhēzelſtwa, ſotſiž běchu jemu

żwoje samożenje dowierili, wo żwoje pjenjesy pschischli. W lécze 1812 pižasche wón wo tym kam taſle: „Ta wójna je mi wscho moje wobħedženstwo rubiła. Ža żym teho dla někotru kyslu pschelał, doniż njebeh na wulkny, i zhlej wutrobu wusnacż: Tón ānjes je jo dał, tón ānjes je jo wsał, mjeno teho ānjesa budż kħwalene! Husto żym Boha proħyl, so by tón hórkli kħelik wote mnje wsał, jemu pak ho to spodobało njeje. Duż chzu mijelżecż, jeno so żwēt moje dla Boha hanik njeby!”

Tole pożlednie ho też njeſta. Dokelż ludżo wiedżachu, kaſ wón wscho poniżowanie i kħeħejżijanskej sejerpliwoſćju snjeſe, buču woni żami we żwojej wérje do Boha poħylnjeni. A dokelż też żwój pożledni kroschik da, so by żwój doħi saplačiż, satyka wón wschemiż lumen ludżom hubu a fdżerja żebi cżeſez a nahladnoſć psched ludžimi. Se żwojeho namrēteho domu budiſche wschał cżahnyż dyrbał, tola Bóh wutrobu domoweho kipza pohnu, so tón Kießlingej rjane bħdlo w jeho dotalnym domje wostaj, hdżeż mōžesche hacż do żwojeho kónza pschewywacż. Wysche teho jeho pscheczeljo podpjerachu, so nusu tradacż njetrjebashe, haj, so mējesche, schtoż by jeho nanajbóle swjeħeliż, też hisħeż druhħi nēſchtu ja kħudħihs wysħe.

Sklonźnje hisħeżże bolazej nosy dosta, so wjazy se mischi khodžicż njemőžesche. To bē sa njeħo nowe njeħboż. Duż pak žu jeho pscheczeljo k njeħu khodžili, niz jeno jeho troschtowacż, ale też, so buču pola njeho powieženje a poħylnjenje żwojnej wérj namakali. Pschedo wón we żwojnej poniżnoſćji wosta. Taſo chħysche jeho jedyn i jeho pscheczelow i tym troschtowacż, so jeho na to dopomi, kaſ wjele dobroth je we żwojim žiwenju kħudħim ludżom ġinil, wón džesche: „Ach, njeprajċże to, na mni nieżo dobreho njeje, ja nieżeho tač njetrjebam, kaž Bożeje hnady. Hdj by Bóh so minn prawowacż chħyl, njemohħi jemu na tawxjnt ani jene mot-molwież.”

Po krótkim bēdženju ho tutón woprawdžitħ kħeħejżijan 27. feb. 1825 wudħha — wokħudżenj drje na seniſkih wężach, bohatu pak w Bosy.

Psched Boži kud żadani.

Psched 176 létami kniežesche w Afrizh, a to w Kap-kraju, gouverneur, kiż bē żebi se żwojnej hrubosćju jara hubjene mjeno sczinił.

Junu bēčhu někotri jeho poddanow jeho kafnje pschestupili, so bēčhu żebi wschał też male poħostanje sażkużili. Ssudniżiż bēčhu jich k jaſtwu sażuđili, tón gouverneur pak, i Nord bē jeho mjeno, jaſtwo do żmijercze pschewobroczi. A kaž jara ho też żudniżiż wobbarachu, pschi tħm wosta, so mējachu ho żedmjo młodži mužojo wotprawicż. „Ja wosmu wscho samolwjenje na żo,” tón gouverneur džesche.

Czi żedmjo ho po kħeħejżijanskim waſħnju na żwoju żmijercz hotowachu a tuto khostanje jako i Bożeje ruki kameje bjerichu. Rano w 9 hodž. jich na żudniſke město wjedžiħu, hdżeż jeneħo po druhim na schibjeñzu sczehnichu. Ssudniżiż a pschihladowarju ho kyslow wobrōcż njemőžachu. Duż nětko też ibni požledni na schibjeñzu stupi. Hdżom chħysche jemu fat schtryk wokolo schije fdżernyż, dha wón jeho prosħesche: „Czaħaj hisħeżże wokom!” A nětko ho tón młodženz runje stupi, żwoje woblicżo k gouverneuwemu bħdlu pschewobroczi a i mózgħim hdokom wħażże: „Gouverneur i Nord, ja cże w tutej hodžinje psched stol żiweho Boha żadam na samolwjenje dla mojeje a mojih pscheczelow duschow!”

Po někotrych mjeñschinach bē też wón njeħobi a ludżo a żudniżiż ho hluboko hnueži a rošhorjeni do města wrózejħu.

Tu żo żudniżiż k gouverneurej podachu, jemu powiedźiż, so je żo po jeho pschisla ni stało. Woni jeho w jeho stole nataħachu, pschi wokaje żedżo, i kotrehoż ho k schibjeñżi hlaðaſħe. Taſo chħixtu i nim ręczecż, żo wón njeħibaſħe, a bliże stupiwski pōjnachu, so bē morwħi. „Boža rucżka je jeho sajaħa”, żudżachu lēkarjo. „Bóh je jeho psched żwój żudniżiż stol żadał”, scheptachu żebi ludżo. To jene pak stejo wosta, so bē tutón prjedy żgħle stronu muž na jene dobo taſle naħle wumrjeż — woprawdże psched Boži kud wjedženj.

Wschelake i bliska a i daloka.

— Sańdżenu nježelu bu Rakečanski swonkach a snutskach wobnowjeniż Boži dom poħwjecżenj. Wón je swonkach w neżnej barbje na róžkach wot jažnijek békħiħi żmuħiħ wobdati a stroni hijom i daloka kemscherjow. Snutskach wohladam iżunu luboſnu mōdrū barbu, kotrāż ho k wjerħej bħle a bħle jažni. Ma wjerħu żu tsi fl-ħloneżka, dopominja na żw̧jatu Trojizu, kotrèż żwōje skote prihi dele scżelu. Dupa poħasuje wobnowjenje w staroſlocze. Sedhni hloż dže psches wofażu, so je żo ponowjenje krafniye poradžiż a ma żo wofażda wofebje kniesei wysħiħem leutnantej i Löwis of Memar, kotrigh je jaħo wumjelski moleř mhixi snutskowne wobnowjenja podał, wobnowjenje woporniwe nahladował a wodžiż. So bēſħe wofażdże džen i ponowjenja lubeho Božego doma mōžnij, żo hijom pschi prēnnej spowiedži we wobnowjeniż Božim domje poħas, hdżeż bēſħe żo 157 spowiedniżi sejħlo. Ma żerbiżi Bożej klużbje priedwasche knies farač Għolż na salożku Ps. 84, 2–3: Nasħi psalm na poħwjecżeniskim dnju wobnowjeneho Božego doma: 1. Kiel luboſne żu twoje wobħdenja, Knieże Zebaoth; 2. Moja dušha żada żebi a jei żo chze tħix kniesowha pschitwařk. Ma nēmiskim kemschenju spewasche zyrlwiniski chor pod wodženjom kniesa Santora Rjelski dwaj spewaj, kotrāż żo na wažnoſć poħwjecżenja pocħahowaschtaj. Też mischitraj: knies murjeħiġi mischtri Scheiba i Budjuschina, kotrāż bēſħe swonkowne wobnowjenje mēl, a knies moleřiġi mischtri Thiemia, kotrāż je snutskowne wobnowjenje wuwyed, bēſħtaj na nēmiskim kemschenju pschitomnaj a jidu żo też dżak wupraji, so staj wħiġi derje wuwyedloj. Nowi lubi poħwjecżenj Boži dom pak njeħi naħi wabi, so niz jenoż se rrom, ale też se skutkom a žiwenjom wopħasam: „Knieże, my lubu ġej wobħdenje twojeho doma a to město, hdżeż twoja cżeſcż bħdli.”

— Sańdżenu kriedu je artilleriowy regiment čiži 28, iż-żebi dotal w Birnje, do Budjuschina pschicżahnh, hdżeż żu po rjane rumne kasarmi natwarie. Tač żu nětko 3 regimenti w Budjuschinje, a Budjuschin lěto a dale roscże.

— Kaž je kħysħecż, żo nětko elektriſke wodženje sa elektriſke wobħwetlenje hisħeżże do symi hacż do Rakez psches Wjelkow a Njeħbwacżidlo natvari. Pschedż je jenoż, so nětko pschi lubjenjach a muradżenjach njeostanje a żo dolħolētne żadania skonċiżiż dopjeljna.

„Pomhaj Bóh” njeje jenoż pola kniesow duchownych, ale też we wħiexi pħaż-żawa ħażi „Sserb. Nowin” na wħiex a w Budjuschinje dostacż. Ma schtworċi l-esta placzi wón 40 pj., jenotli we cžiżiha żo sa 4 pj. pschedawaju.